

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

دفتر سخنگوی
کابل – افغانستان

تلیفون: ۰۰۹۳ ۲۰ ۲۹۷ ۶۱۲۱ – ۰۰۳۹ ۰۸۳۱ ۲۴ ۶۱۲۱
پوست الیکترونیکی: spokesperson-unama@un.org
ویب سایت: www.unama.unmissions.org

کنفرانس مطبوعاتی (ترجمه کلمه به کلمه)

خانم سیما سمر رییس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان،

آقای کای آیده نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان،

آقای ادوین ادواردس، دفتر سخنگوی یوناما

کابل، یکشنبه سوم می سال ۲۰۰۹

یوناما: صبح همه شما بخیر و به کنفرانس امروزی ما که در آن نماینده خاص سر منشی ملل متحد برای افغانستان آقای کای آیده و رییس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان خانم سیما ثمر صحبت خواهند نمود، خوش آمدید. با تبصره خانم سیما ثمر کنفرانس را آغاز مینماییم و به تعقیب آن آقای کای صحبت خواهند کرد و در پایان ایشان به سوالات شما پاسخ ارایه خواهند نمود.

سیما سمر: صبح بخیر. کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و یوناما در جریان انتخابات قبلی با هدف نظارت بر حقوق سیاسی مردم با هم مشترکاً کار نمودند. هدف همکاری ما نظارت بر پروسه انتخابات بود که از پروسه ثبت رأی دهندگان آغاز و تا کمپاین ها در جریان انتخابات و روز رأی دهی ادامه داشت. ما در مورد یافته های مان گزارش های مشترک منتشر نمودیم. آنچه را که می خواستیم نظارت کنیم در واقع چهار حق بود که در جریان انتخابات بسیار مهم شمرده می شد. این حقوق شامل آزادی بیان، آزادی حرکت (تغیر مکان)، آزادی تجمع صلح آمیز و آزادی تشکیل احزاب سیاسی و تشکل ها می باشد. در ضمن سه اصل دیگر به شمول عدم تبعیض، بی طرفی و عدم تهدید و ارعاب نیز وجود دارد. ما بصورت مشترک بر این چهار حق و سه اصل نظارت خواهیم کرد. در گزارش های مان کسانی را که تخلف کنند نام می بریم. این یک اتفاق جالبی است که نشست امروز با روز جهانی آزادی مطبوعات همزمان می باشد. موضوع امسال نیاز اساسی برای تقویت دموکراسی و داشتن یک جامعه باز می باشد. به همه آشکار و معلوم است که آزادی مطبوعات در هر زمان و بخصوص در وضعیتی که امسال قرار داریم، بسیار ضروری می باشد. از آنجائیکه در افغانستان امسال انتخابات ریاست جمهوری و شورا های ولایتی برگزار می شود، داشتن استقلال و آزادی برای رسانه ها بسیار مهم شمرده می شود. در صورت عدم آزادی مطبوعات یک جامعه نمی تواند دموکراتیک باشد. شما در تقویت دموکراسی در هر جامعه و بخصوص در افغانستان نقش بسیار مهم دارید. من از شما می خواهم تا نقش خود را در تقویت آزادی مطبوعات و آزادی بیان بخصوص در ترغیب زنان کاندید برای انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات شورا های ولایتی ایفاء نمایند. حالا رشته سخن را به دست آقای کای آیده می دهم و در پایان نشست آماده پاسخ به هر گونه سوال شما هستم.

کای آیده نماینده خاص سرمنشی ملل متحد:

تشکر از شما. می توانم من هم در مورد روز جهانی مطبوعات چند کلمه بگویم. طبعاً من هم با گفتن این که آزادی مطبوعات یک عنصر اساسی در جامعه باز و دموکراتیک شمرده می شود و باید هم رعایت شود، به گفته های داکتر سیما سمر ملحق می شوم. در ضمن مانع شدن فعالیت های حرفوی و کاری خبرنگاران هرگز قابل قبول نیست. عدم ممانعت کاری طبعاً هر روز مهم است و بخصوص در مدت زمانی که پیش رو داریم و کمپاین انتخاباتی با نزدیک شدن به روز انتخابات آغاز می شود.

به نظرم ما و مطبوعات همیشه در دو جانب یک میز قرار می گیریم تا با هم صحبت کنیم و شما هم ما را هر قدر که خواستید مورد انتقاد قرار دادید. اما اصول های اساسی در اینجا وجود دارد که باید همه به آن متعهد

بمانیم و در این خصوص من خواهان همکاری با شما هستم. این مسئله در ارتباط با آزادی مطبوعات است که برای همه ما ضروری می باشد. من خوشحالم که می بینم خبرنگاران افغان بخاطر تعریف حقوق شان با هم یکجا می شوند. اما وقتی مسئله انتخابات مطرح می شود، از همه شما و بخصوص از مطبوعات همگانی می خواهم تا دسترسی کاندیدان را جهت بیان دیدگاه های شان تأمین کنند. همچنان می توانم از شما بخواهم تا بخاطر آگاهی عامه در مورد انتخابات و پروسه انتخابات سهم بگیرید، زیرا با هدف بسیج هر چه ممکن مردم جهت سهم گیری در روز انتخابات به این تلاش نیاز داریم.

داکتر سمر شرح کلی مساعی ای را که ما با هم به عهده گرفته ایم، ارائه نمودند. و من خوشحالم که ما توانستیم یک بار دیگر با هم بنشینیم و جلسات عملی ای را که در سالهای ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵ انجام دادیم دوباره انجام دهیم. و چیزی را که من به عنوان هدف اساسی این نشست می توانم ذکر کنم این است که این کار منجر به ایجاد یک فضای عادلانه و آزادانه برای روند سیاسی خواهد شد. من معتقدم که این موضوع دارای اهمیت ویژه ای است. البته ما در این رابطه گزارشی را منتشر خواهیم کرد. و ما همچنین در صورت مشاهده تخلف از این اصول و نقض این آزادی ها زبان به انتقاد خواهیم گشود و آن تخلفات را ثبت خواهیم نمود. لذا به عقیده من می شود این را دیدبان روند انتخابات نامید، و در آنصورت این منعکس کننده آن مفهومی است که ما در صدد تحقق آن هستیم. باید بخش های متعددی باشد که در عرصه ساحوی نقش ایفاء نماید. من فکر می کنم که کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی، کمیسیون رسانه ها، و ناظرینی که قرار است در افغانستان بیایند، همه در داخل افغانستان بسیج شوند و همچنین من توقع دارم که رئیس جمهور افغانستان فرمانی را مبنی بر عدم مداخله نهاد ها و مسئولین حکومتی در پروسه انتخاب صادر نمایند.

اجازه بدهید بگویم که من به نمایندگی از ملل متحد و به حمایت وسیعتر جامعه جهانی خطوط رهنمایی را طی دو صفحه اعلان می نمایم که در واقع بیانگر تمام خطوط رهنمایی اساسی برای عملکرد تمام آنهایی است که در برگزاری انتخابات سهیم اند.

اینها مربوط به مبارزات انتخاباتی، روز انتخابات و پروسه بعد از برگزاری انتخابات میگردند. و اینها مربوط کارمندان حکومت یا کاندید ها و حامیان شان و یا مربوط کارمندان دفتر انتخابات می شوند. و اجازه بدهید بگویم که این مربوط رسانه ها و نماینده های بین المللی نیز میگردد.

ما توقع داریم که این فقط یک تذکر و خطوط رهنمای است که توسط همه مردم برای پروسه انتخابات پذیرفته شده است که در واقع نهاد های دیموکراتیک افغانستان را تقویت می کند.

اجازه بدهید که در اخیر یک ملاحظه ای مهم را نیز علاوه کنم و آن اینکه: این انتخابات توسط جامعه جهانی تنظیم نشده است و طوریکه شما میدانید این انتخابات توسط نهاد های افغانستان و مقامات این کشور تنظیم گردیده است. جامعه جهانی فعلاً تنها نقش حمایت کننده را دارد و کوشش خواهد کرد تا حد توان و امکانات دست داشته به بهترین وجه این نقش را بازی کنیم.

سوالات و جوابات:

رادیو آزادی: شما از آزادی مطبوعات سخن گفتید و می‌خواهید تا به صورت آزاد عمل کنند. اما مطبوعات هم از شما در عوض چیزی می‌خواهند و آن اینکه شما چه زمان اسامی افرادی را که ناقض حقوق بشر اند افشا می‌سازید؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان: تشکر از شما. کمیسیون مستقل انتخابات هیچگاه نگفته اند که می‌خواهند نام کسانی را که حقوق بشر را نقض کرده اند، افشاء می‌کند. باید به یاد داشته باشید، آنهایی که واقعاً حقوق بشر را نقض می‌کنند، ما نام آنها را افشاء نموده ایم و هیچ فهرستی نمانده که ما آن را نشر نکرده باشیم. همچنان وظیفه کمیسیون مستقل انتخابات نیست که نام افرادی را که مرتکب جرایم جنگی و یا جرایم علیه بشریت شده اند، جمع آوری و افشاء کند. کمیسیون مشغول ثبت اسناد و مدارک است، ولی ما آماده نیستیم تا گزارش های خود را قبل از انتخابات منتشر کنیم. شما هم گزارش را بعد از ترتیب دریافت خواهید کرد.

ادامه سوال رادیو آزادی: پس چه کسی اسامی را افشاء می‌کند، زیرا حالا زمان آن است و ما در حال نزدیک شدن به زمان انتخابات هستیم. اگر این اتفاق نیافتد پس مردم نخواهند فهمید که کی مجرم است و کی نیست؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان: کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی وجود دارد که کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان یک عضو آن است و در این کمیسیون پنج نفر وجود دارد. یک نفر از دادگاه عالی، سه نماینده از یوناما و یک نماینده از کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان. هر افغان حق دارد تا شکایت خود را به کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی تسلیم کند. سپس اگر کمیسیون بخواهد می‌تواند از ما از دفتر لوی خاڼوالی، داده گاه عالی یا حتی از کمیته انحلال گروه های مسلح غیر قانونی در ارتباط به گذشته یک فرد خاص بپرسد. اگر ما شکایتی در مورد یک فرد خاص داشته باشیم، در آنصورت آن را به اطلاع کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی می‌رسانیم. می‌خواهم بگویم که بعضی از اسامی بسیار آشنا است و نیاز به تکرار آنها نیست.

نماینده خاص سرمنشی عمومی: همان گونه که داکتر سیما سمر گفت من در ارتباط به سه عضو کمیسیون سمع شکایات یک مسئله دارم. به نظر من میکانیزم های مختلف رسمی و غیر رسمی که داریم و همه متمم یکدیگر اند بسیار مهم می‌باشند، زیرا این یگانه راه موثر ساختن این روند است.

روزنامه تایمز: می‌خواهم از هر دوی شما به پرسم که اگر این مسئله درست است. با توجه به وضعیت امنیتی و بی‌نظمی که در جریان روز های ثبت توسط بعضی از ارگانها صورت گرفته و همچنان با توجه به این واقعیت که دولت و در بعضی از ولسوالی های کشور به نحوی حضور دارد. آیا توقع برگزاری انتخابات آزاد و عادلانه منطقی به نظر میرسد؟

کمیسر مستقل حقوق بشر افغانستان: به مثابه یک افغان انتظار داریم که انتخابات برگزار شود و هر افغان حتی در ولسوالی های تحت کنترل دشمن دولت افغانستان رأی خود را بدهد و من از همه کسانی که با دولت مخالفت دارند می خواهم تا در این پروسه سهم بگیرند، زیرا یک پروسه صلح آمیز و پروسه ای است که می توانند نیروی خود را در آن سهم بسازند.

اما چیزی که مایه نگرانی من می شود، زنانی اند که کارت رأی دهی بدست آورده اند ولی خود شان در زمان ثبت حاضر نبودند. اگر به این زنان حق ثبت نام داده نشده بود چگونه می توانیم مطمئن شویم که این زنان می توانند در روز رأی دهی حضور فیزیکی داشته باشند. در این ارتباط دو مسئله مهم وجود دارد، یکی حق زنان است که از آنها گرفته می شود و در روز رأی دهی اجازه حضور ندارند و دوم با توجه به واقعیت های که ذکر نمودم می تواند در این ارتباط تقلب صورت گیرد.

ایرنا: سوال من متوجه آقای کای آید می شود. در ارتباط به ناظرین بین المللی، می خواهم بدانم که به چی تعداد و از کدام کشورها این ناظرین خواهند آمد و آیا در ساحات ناامن فرستاده خواهند شد یا خیر؟

نماینده خاص سرمنشی ملل متحد: همانطوریکه شما میدانید یک هیئت حقیقت یاب آن سازمانهایی که از ایشان دعوت شده است تا ناظر بفرستند به اینجا آمده بودند. وضعیت امنیتی در بعضی از بخشهای کشور دشوار است، اما امیدوار هستم و از آن سازمانها، بخصوص اتحادیه اروپا و سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، درخواست مینمایم تا به تعداد ممکن از ناظرین شانرا تحت شرایط خاص امنیتی بفرستند. کاملاً هویدا است که نظارت یکی از اسباب مهم است و همچنان بر علاوه ناظرین خارجی که از خارج می آیند، ناظرین افغان نیز وجود خواهد داشت که امیدوار هستم و میدانم که آنها سهمی را که ما از ناظرین در پروسه انتخابات و در جریان روز انتخابات از ایشان انتظار داریم ایفاء نمایند در این راستا نیز انجام خواهند داد.

در پاسخ به سوال قبلی می خواهم بگویم که بلی آرزوی من اینست که انتخابات تحت شرایط موجود امنیتی تا حد ممکن آزاد و منصفانه صورت گیرد و ما میدانیم که آن شرایط دشوار است، اما ما باید مطمئن سازیم که انتخابات شفاف و قابل اعتبار بوده و نتایج آن منعکس کننده تمایل مردم افغانستان باشد و نتایج آن مورد قبول مردم افغانستان قرار گیرد. این نهایت مهم است. پس برمیگردیم به وضعیت امنیتی، ما دقیقاً نمیدانیم که وضعیت امنیتی الی بیست آگست از چی قرار خواهد بود. امیدواری من اینست که این وضعیت ما را قادر سازد تا انتخابات را در سراسر کشور انجام دهیم و من هم با داکتر سمر یکجا از همه، بشمول مخالفین می خواهم تا در این انتخابات سهم بگیرند.

فرانس پرس: سوال بعدی از داکتر سیما سمر و مرتبط است به زنانی که نمی توانند بیرون بروند و کسی دیگر به جای آنها کارت گرفته است. شما همچنین گفتید که احتمال دارد که تقلب در طول انتخابات صورت

گردد. شما بر چه اساس این را می گوئید و به نظر شما این تقلب چگونه و توسط چه کسانی صورت خواهد گرفت؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر: درباره تعداد کارت هایی که از طرف زنان گرفته شده، ما آمار دقیق نداریم که در اختیار شما قرار دهیم. ولی من می توانم نمونه ولایت لوگر را به شما بدهم که در آنجا 72 درصد از افراد ثبت نام شده، زن می باشند که واقعا تعجب برانگیز است. آنچه مرا متعجب می سازد این است که مردها نام زنان را می آورند و از طرف آنها کارت ثبت نام می گیرند و به همین دلیل من می گویم که احتمال تقلب می رود. همچنین ممکن است که کسانی که کارتها را از طرف زنان گرفته اند ممکن است از آنها برای دادن رای به کاندید مورد علاقه خود استفاده کنند که این یک تقلب دیگر است. در مورد سوال دیگر شما در ارتباط با ابعاد تخنیکی این مساله مثل رنگ و غیره، ممکن است که این افراد، ده یا دوازده کارت رای دهی را بیاورند و تنها یکبار از رنگ استفاده شود.

نماینده خاص سرمنشی ملل متحد: فکر میکنم که این یکی از چالشهای عمده کمیسیون انتخابات است که در روز انتخابات به آن مواجه خواهند شد و شکی وجود ندارد که یک سلسله بی نظمی ها وجود خواهد داشت و اینکه بی نظمی ها تا چه حد خواهد بود، فکر نمیکنم که آنرا بدانیم. ما از انتخابات گذشته میدانیم که روز رای دهی دشواری بخصوص خود را میداشته باشد. توجه بیشتر باید از سوی کمیسیون انتخابات به چیزهایی که در روز انتخابات در مراکز رای دهی اتفاق میافتد مبذول گردد تا خطر را تا حد ممکن کاهش دهد.

گاردیان: لطفاً در مورد احتمال سهمگیری مخالفین در انتخابات توضیح بدهید، البته با توجه به این واقعیت که یک بخش بزرگ این مخالفین در جنگ انقلاب گونه علیه حکومت شامل اند؟

یوناما: این یک پروسه پیچیده است. من همیشه میگویم که طرفدار یک پروسه ای سیاسی هستم و شما مختار هستید که آن را مصالحه نام میگذارید یا یک پروسه صلح و یا هر چیزیکه شما میخواهید آن را بگوئید. من باور دارم که مخالفین باید بدانند که آنهائیکه علاقه مند سهمگیری در این انتخابات هستند و به قانون اساسی کشور ارج میگذارند باید دروازه به روی شان باز باشد. من مشکلات را دست کم نمیگیرم، اما فکر می کنم مهم است دست خود را دراز کرده و بگوئیم که بهتر است از راه صندوق های رأی باهم رقابت کنیم تا اینکه در میدان های نبرد علیه یکدیگر بجنگیم. این باید هدف همه ای ما و شما باشد. سوال این خواهد بود که آیا این کار پیچیده است؟ بلی از نقطه نظر سیاسی خیلی پیچیده است، اما اشاره ای به آن باید داده شود.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان: میخواهم که چیزی در این قسمت علاوه کنم. ما نمی توانیم که از حق هیچ شخصی برای رأی دهی، اگر آنها تابعیت افغانستان را داشته باشند، حتی علیه حکومت نیز بجنگند، انکار کنیم.

هشت صبح: گزارش های وجود دارد که آقای کای آیده گفته است که مارشال فهیم در انتخابات منحصیث معاون رئیس جمهور کرزی کاندید بوده نمی تواند. کاندید های دیگر نیز وجود دارند که قانون اساسی افغانستان را می پذیرند و مخالف دولت هم نیستند، اما شعار های شان ضد قانون اساسی و ارزش های حقوق بشر می باشد. آیا خط قرمز برای همچو کاندید ها وجود دارد؟

یوناما: من گفتگو های خیلی صریح با رئیس جمهور افغانستان داشتم. من خوشحال هستم که گفتگوی باز و سازنده روی یک سلسله مسایل با ایشان انجام دادم. آیا در این گفتگو ها سوالی در مورد مارشال فهیم مطرح شد و آیا من نظری در این باره ابراز کردم؟ اگر در مورد هر گفتگوی با رئیس جمهور سوال بکنید، شما همین جواب را از من دریافت خواهید کرد. و بهمین خاطر است که من در مورد مشخصات گفتگو های که با رئیس جمهور داشتم، تبصره نمی کنم. اگر من امروز این کار را بکنم، هفته آینده شما در مورد چیزی دیگری و هفته بعد هم در مورد مسئله سومی از من سوال خواهید کرد. بناءً این دیگر گفتگوی محرمانه میان هردوی ما نه، بلکه یک بحث عمومی با رسانه ها خواهد بود و خودتان بهتر میدانید که این کار غیر عملی است. بناءً من این خبر را که روزنامه شما دیروز نشر کرد نه رد می کنم و نه تأیید.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان: در رابطه به سوال شما در مورد آئنده کاندیدان که شعار های ضد قانون اساسی دارند باید گفت که میکانیزم در این رابطه وجود دارد که عبارت از کمیسیون سمع شکایات انتخابات است. حل دوم برای این مشکل خود مردم هستند. مردم باید به آنهائیکه فکر می کنند ضد قانون اساسی و ارزش های حقوق بشری اند، رأی ندهند. از آنجائیکه سیستم قضایی در موقعیت نیست که نام مرتکبین جرایم جنگی را فاش کند، من فکر می کنم که این راه بهتر خواهد بود.

صدای امریکا: من یک سوال کوتاه به آدرس داکتر سیما سمر در ارتباط به شمار زیاد کارت های ثبت دریافت شده می باشد و من می خواهم بدانم که کی این پروسه را تنظیم می کند و کی مسئول این کار است؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان: به نظر من، کمیسیون مستقل انتخابات نباید به مردان اجازه دهد تا از زنان خود نمایندگی کنند و نام آنها را بیاورند و کارت رأی دهی به نمایندگی از آنها دریافت کنند، زیرا به این صورت ما نمی توانیم دموکراسی را ترغیب کنیم و در ارتباط به سوالی که شما باید بگوییم که اگر حتی دولت در این مسئله مسئول باشد، باز هم کمیسیون مستقل انتخابات مسئولیت دارد تا این مسئله را مشخص سازد.

رویترز: من می خواهم در ادامه آنچه شما درباره ثبت نام ذکر کردید سوال کنم. آیا شما آمار یا ثبوت دیگری دارید که این در ولایات دیگر غیر از لوگر نیز اتفاق می افتد؟ معذرت می خواهم ولی آیا مقررات در سایر ولایات در جنوب کشور متفاوت هستند؟ اما اصولاً، کسانی که ثبت نام می کنند باید برای دریافت کارت شخصاً حاضر باشند. آیا در طول ثبت نام، در سطح محلی این مشکل بوده است؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر: من لوگر را به عنوان مثال ذکر کردم ولی نمونه هایی از این موارد در سایر ولایات مانند پکتیکا، خوست، پکتیا و بعضی ولایات در جنوب وجود دارد. اصل این است که افرادی که ثبت نام می کنند باید برای دریافت کارت شخصا حضور یابند تا عکس و اثر انگشت آنها گرفته شود.

به تعقیب سوال قبلی : اگر این تطبیق نشود، آیا این بدان معناست که مسئولین ثبت نام فاسد هستند؟

کمیسیون مستقل حقوق بشر: به هر حال، اصل این است که افرادی که ثبت نام می کنند باید شخصا حضور داشته باشند تا عکس و انگشت آنها گرفته شود و کارت شان را دریافت کنند. وقتی این اتفاق می افتد، یعنی مسئولان فاسد وجود دارند.